

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

מדבקה

אורייתנות שפה

חוברת שאלות

מבחן לכיתה ח

נוסח ב

א
ב
ג
ד

שם התלמיד/ה: _____

הכיתה: _____

58123

5812302

חוברת שאלות 5812 באוריינות שפה לכיתה ח (8) נוסח ב | 10/08/21, 13:39 5812-EVR-021C-8B-SOF

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

תלמידים יקרים שלום,

לפניכם שאלון העוסק במקצוע "עברית" (שפה). אנא קראו אותו היטב וענו על כל השאלות שבו. לאחר מכן ענו על שאלות המבחן. השאלון מנוסח בלשון זכר, אבל הוא מיועד גם לבנים וגם לבנות.

סמן X במשבצת המתאימה.

א. אני לומד בכיתה –

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14ח	13ח	12ח	11ח	10ח	9ח	8ח	7ח	6ח	5ח	4ח	3ח	2ח	1ח

ב. אני – 1 בן 2 בת

ג. השפה העיקרית שאני מדבר בבית היא –

☐ 1 עברית	☐ 2 ערבית	☐ 3 רוסית	☐ 4 אמהרית/טיגרית
☐ 5 אנגלית	☐ 6 יידיש	☐ 7 צרפתית	☐ 8 שפה אחרת

ד. לפניך משפטים העוסקים במקצוע "עברית" (שפה). סמן באיזו מידה אתה מסכים עם הכתוב בכל משפט.

מסכים כלל אינני מסכים	אינני מסכים	מסכים מעט	אני מסכים	אני מאוד מסכים
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
1. בדרך כלל אני מצליח בלימודי עברית.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
2. אני נהנה ללמוד עברית.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
3. חשוב לי ללמוד עברית.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
4. אני אוהב לכתוב סיפורים וחיבורים בעברית.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
5. אני אוהב לקרוא ספרים בעברית ועיתונים בעברית.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
6. שיעורי עברית מעניינים אותי.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
7. אני מסוגל לכתוב טקסטים בעברית תקינה (נכונה).				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
8. הצלחה בלימודי עברית תסייע לי בעתיד (בלימודים או בעבודה).				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
9. כשאני קורא טקסט קשה בעברית, אני מתאמץ מאוד עד שאני מצליח להבין אותו.				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
10. חשוב לי לדבר עברית תקינה (נכונה).				
☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5
11. לימודי עברית תורמים לי גם במקצועות אחרים.				

5812303

5812304

חוברת שאלות 5812 באוריינות שפה לכיתה ח (8) נוסח ב | 10/08/21, 13:39 5812-EVR-021C-8B-SOF

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

הנחיות למבחן

- בחוברת הטקסטים (**חוברת נפרדת**) יש שלושה טקסטים. קראו כל טקסט בנפרד, ולאחר מכן ענו על השאלות העוסקות בטקסט הזה.
- קראו כל טקסט בעיון, והשיבו על כל השאלות ברצינות רבה ובתשומת לב.
- הקפידו על ניסוח בהיר בכל התשובות.
- אם תתבקשו לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, סמנו $\times$ ליד התשובה שבחרתם.
- לרשותכם **90 דקות**, אך אם תזדקקו לזמן נוסף אמרו למשגיח ותקבלו עוד 20 דקות.

בהצלחה!

**קראו את טקסט 1 – "דרך המשי" – שבעמודים 2–4 בחוברת הטקסטים,
וענו על השאלות שלפניכם.**

1

לפי הטקסט, מה הייתה חשיבותה של דרך המשי?
סמנו ✓ ליד **שתי** תשובות.

- _____ (1) היא הייתה מוקד משיכה לסקרנים ולחובבי הרפתקאות.
_____ (2) היא הייתה נתיב המסחר הגדול ביותר בעולם.
_____ (3) היא הייתה השראה לסופרים ולחוקרים ברחבי העולם.
_____ (4) היא הייתה דרך שבה העבירו ידע בין המזרח ובין המערב.
_____ (5) היא הייתה הדרך היחידה שהתפצלה לנתיבים.

2

א. בטקסט מוזכרים מרקו פולו, אבן בַּטוּטָה וג'אנג צ'יאן.
מה משותף לשלושתם?
כתבו **שני** דברים.

1.

2.

ב. במה אבן בַּטוּטָה וג'אנג צ'יאן שונים זה מזה?
סמנו ✓ ליד **שתי** תשובות.

- _____ (1) הם סחרו בסחורות שונות.
_____ (2) הם תיארו קטעים שונים של דרך המשי.
_____ (3) הם יצאו לדרך המשי בשל סיבות שונות.
_____ (4) הם שלטו על ערים שונות.
_____ (5) הם היו בני תרבויות שונות.

5812306

3

בשורות 7–8 כתוב: "סין שמרה על סוד גידול זחלי המשי ועל סוד ייצור המשי לפחות 2,000 שנים [...]"

מה הרוויחה סין כשמרה על הסודות האלה?

1 מניעת הייצוא של בדים יוקרתיים למערב

2 הגנה על בעלי החיים ועל הצמחים בסין

3 שלום, שלוה וביטחון

4 כסף, יוקרה והערכה

4

מוצרים הועברו בדרך המשי מהמזרח למערב ומהמערב למזרח.

כתבו באיזה כיוון הועבר כל מוצר: **מהמזרח למערב** או **מהמערב למזרח**.

המוצר	באיזה כיוון הועבר
1. משי	מ _____ ל _____
2. זכוכית	מ _____ ל _____
3. נייר	מ _____ ל _____
4. קשתות וחיציים	מ _____ ל _____

5

א. בשורה 27 כתוב: "לכן השתנו הנתיבים בדרך המשי עם השנים [...]"
מדוע השתנו הנתיבים בדרך המשי?

ב. מה קרה בעקבות שינוי הנתיבים בדרך המשי?

6

בעמוד 3 שבחוברת הטקסטים יש מפה של דרך המשי.
כתבו **שני** פרטי מידע על דרך המשי הכתובים בטקסט **וגם** מוצגים במפה.

1.

2.

5812308

בטקסט הנלווה שכותרתו "אתגרים בדרך המשי" כתוב:
 "רק מעטים הלכו לכל אורכה של דרך המשי [...]"
 מדוע הלכו רק מעטים לכל אורכה של דרך המשי?

כתבו שתי סיבות **שונות**: סיבה אחת **מהטקסט הראשי** ("דרך המשי") וסיבה אחת **מהטקסט הנלווה לו** ("אתגרים בדרך המשי").

1. סיבה **מהטקסט הראשי**:

---

2. סיבה **מהטקסט הנלווה**:

מדוע פסק השימוש בדרך המשי לאחר שנכלה האימפריה המונגולית?

- 1 כי כבר לא היה צורך במשי במערב.
 2 כי הדרך לא הייתה בטוחה עוד למעבר.
 3 כי המונגולים לא אפשרו לערוך מסעות סדירים בדרך.
 4 כי נסללו דרכים מהירות יותר בין המזרח ובין המערב.

תלמיד קרא את הטקסט וטען שמשי הוא בד עדין ורך, לכן לא מתאים להשתמש בשם "משי" כדי לתאר את הדרך.

מדוע אפשר לטעון שלא מתאים להשתמש בשם "משי" כדי לתאר את הדרך?

בכתבה על דרך המשי שפורסמה באחד העיתונים, טען הכותב:
"במובן מסוים, דרך המשי הייתה האינטרנט של העולם העתיק."
מדוע, לדעתכם, השווה הכותב בין דרך המשי ובין האינטרנט (המרשתת)?

5812310

קראו את טקסט 2 – "גדול הנוסעים – מרקו פולו" – שבעמודים 5–7
בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שלפניכם.

11

המילים "עיר באיטליה של ימינו", הכתובות בשורה 2 בסוגריים, הן –

- 1 הבהרה.
- 2 תרגום.
- 3 דוגמה.
- 4 הכללה.

12

בשורה 6 כתוב: "[...] אך יש הטוענים שהוא מגדולי ה**בְּדָאִים** [...]"

מה היא כוונת המילה **בְּדָאִים** בשורה הזאת?

- 1 כתבי יומנים תיעודיים
- 2 אוהבי מסעות
- 3 ממצאי סיפורים דמיוניים
- 4 מחפשי הרפתקאות

13

בשורה 14 כתוב שמרקו פולו נסע בסין לאורכה ולרוחבה.

מה היא כוונת המילים נסע בסין **לאורכה ולרוחבה**?

5812311

14

מדוע היה הספר של מרקו פולו חשוב כל כך?

כתבו סיבה **אחת** המוזכרת בטקסט הראשי ("גדול הנוסעים – מרקו פולו") **או** בטקסט הנלווה לו ("הנוסע שחזר כדי לספר").

15

בשורות 32–51 מתוארת שיטת הכספים הסינית.

מה אפשר ללמוד מהתיאור הזה?

- 1 הסינים היו מתקדמים יותר מהאירופים בתחומים מסוימים.
- 2 מרקו פולו היה אחראי לייצור שטרות הכסף בסין.
- 3 קליפת העץ הייתה המוצר החשוב ביותר בסין.
- 4 הח'אן הגדול ייבא את שיטת הדפוס מאירופה.

16

לפי הפסקה האחרונה בטקסט, מה רצה מרקו פולו להדגיש כשאמר את המשפט הזה:
"לא סיפרתי אפילו חצי ממה שראו עיניי"?

מרקו פולו רצה להדגיש ש –

- 1 הוא התחרט שלא סיפר את כל מה שראה.
- 2 הוא העדיף לשמור בסוד חלק מהדברים שראה.
- 3 הוא לא הספיק לראות בחייו את כל מה שרצה.
- 4 הוא דיבר אמת וכל דבריו היו נכונים.

5812312

במאמר שכתבה חוקרת מסוימת כתוב שמרקו פולו לא הזכיר בספרו את החומה הסינית המפורסמת, את התה, הנחשב למשקה הלאומי של סין, ואת מקלות האכילה האופייניים לסין.

דברי החוקרת מחזקים טענה הכתובה בטקסט.

מה היא הטענה הזאת?

- 1 סין לא הייתה מוכרת לאירופים עד זמנו של מרקו פולו.
- 2 יש כמה גרסאות סותרות של ספרו של מרקו פולו.
- 3 מרקו פולו לא הגיע לסין במסעותיו.
- 4 מרקו פולו הוא מגדולי מגלי העולם.

5812313

קראו את טקסט 3 – "יומנו של אילן רמון" – שבעמודים 8–10 בחוברת הטקסטים, וענו על השאלות שלפניכם.

18

מדוע השקיעו מאמץ רב בשימור שרידי יומנו של אילן רמון?
סמנו ✓ ליד **שתי** תשובות.

- (1) _____ כי יש ביומן תיעוד חשוב וייחודי של חוויות השהייה בחלל.
 (2) _____ כי אפשר ללמוד מדפי היומן איך לשרוד מהתרסקות חללית ומפגעי טבע.
 (3) _____ כי היומן עשוי לשמש מדריך לאסטרונאוטים בתחילת דרכם.
 (4) _____ כי רצו לעודד עוד אסטרונאוטים לכתוב יומני מסע.
 (5) _____ כי רצו להנציח את זכרו של האסטרונאוט הישראלי הראשון בחלל.

19

בשורה 22 שבדף היומן הראשון כתוב: "הכול כמו מכונה משומנת."
מה הכוונה במשפט הזה?

- 1 הכול מתנהל בתיאום וביעילות.
 2 כל הסימולטורים מוכנים לפעולה.
 3 כל חלקי החללית משומנים היטב.
 4 הכול מתנהל באיטיות וללא הפסקה.

20

בשורה 24 שבדף היומן הראשון כתוב: "השעות הראשונות בחלל **נוקפות** [...]".
מה פירוש המילה **נוקפות** במשפט הזה?

- 1 מהנות
 2 חולפות
 3 נשכחות
 4 מעייפות

5812314

21

מטרת שיגור מעבורת החלל "קולומביה" הייתה לערוך מחקרים בחלל.
צטטו משפט מהיומן התומך בעובדה הזאת.

22

היוצאים למסע חווים לא כעם קשיים בדרך.
אילו קשיים חווה אילן רמון בזמן ששהה בחלל?
כתבו שני קשיים שונים לפי הטקסט.

1. _____

2. _____

23

מגלי עולם, כמו אילן רמון ומרקו פולו, בוחרים לעיתים לסכן את חייהם במסעם.
מדוע, לדעתכם, הם בוחרים לצאת למסע למרות הסכנה?

לשימוש
הבודק

5812315

הכתיבה של יומן אישי שונה מהכתיבה של טקסט מידע.

מה מאפיין את הכתיבה ביומנו של אילן רמון?

כתבו **שני** מאפיינים שונים של כתיבתו וצטטו מהיומן דוגמה לכל אחד מהמאפיינים שכתבתם.

המאפיינים יכולים להיות קשורים לסגנון הכתיבה ולתוכן היומן.

מאפיין: כתיבה בשפה דבורה, בשפה יום-יומית

ציטוט: "קצת קפה חוטפים 'לדרך'"

דוגמה:

1. **מאפיין:**

ציטוט:

2. **מאפיין:**

ציטוט:

5812316

הציטוט בשאלה 10 הוא על פי יונתן גלובמן, "דרך המשי – בין מזרח למערב", מסע אחר.

5812317

חוברת שאלות 5812 באוריינות שפה לכיתה ח (8) נוסח ב | 10/08/21, 13:39 | 5812-EVR-021C-8B-SOF © כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

5812318

חוברת שאלות 5812 באוריינות שפה לכיתה ח (8) נוסח ב | 10/08/21, 13:39 | 5812-EVR-021C-8B-SOF

© כל הזכויות שמורות לראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך, משרד החינוך

5812319

חוברת שאלות 5812 באוריינות שפה

כיתה ח | נוסח ב

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

5812320